

Mette Frederiksens tale ved Folketingets åbning

Taler

Mette Frederiksen
Statsminister

Dato

1. oktober 2019

Sted

Folketingssalen, København

Barnevognen, som står uden for Brugsen. Med barnet i.

Jordbærboden i vejkanten. Hvor pengekasen står frit fremme.

Børnene. Der cykler til skole.

Jeg har det ligesom Dan Turèll: Jeg holder af hverdagen.

For det er de små ting. Der summer op til vores store historie.

Hverdagen.

Fortid og nutid.

Med et enkelt ord: tillid.

Når man spørger os danskere, om vi har tillid til andre mennesker. Så svarer rekordmange ja.

I Danmark har vi ikke guldminer. Men vi har noget mere værdifuldt.

Vi har tillid til hinanden.

På tillid har vi bygget et samfund. Med pligter. Og rettigheder. I den rækkefølge.

Jeg betaler min skat. I tiltro til, at du betaler din.

Jeg betaler til dit lægebesøg. I tiltro til, at du betaler til mit.

Vi har den solidaritet.

Og når vi mødes i boligkvarteret. På arbejdspladsen. Til forældremødet.
Menneske til menneske. Så mødes vi med tillid.

Det er ikke bare hyggeligt. Det er en kæmpe styrke.

Bare ét eksempel: Hvis ingeniøren på en dansk arbejdsplads har lavet en tegning, som smeden godt kan gennemskue ikke passer helt med de faktiske forhold. Så går smeden til ingeniøren og siger: Hør, der er lige en detalje dér. Skal den ikke være lidt anderledes?

For de kender hinanden. De har gået i skole sammen. De spiller oldboys fodbold om søndagen.

Danmark hænger sammen.

Der er den tillid. Nærhed. Gensidige respekt.

Det giver stabilitet. Kreativitet.

Arbejdspladser. Fremgang.

Tillid gør os ikke kun trygge. Men også rige.

Danmark er et fantastisk land!

Kan I genkende mit Danmarksbillede?

Det tror jeg.

Eller også kan I huske det.

Men der kan være en og anden, som tænker: Er det hele virkelig så rosenrødt?

Jeg ville ønske, at jeg kunne svare JA.

Men NEJ. Det kan jeg ikke.

For selvom rammen om billedet holder. Så er maleriet falmet.

Jordbærboden har fået videoovervågning.

Og det er et paradoks, at selvom velstanden samlet set er steget. Oplever mange en større usikkerhed.

Når man i dag spørger danskerne: Tror I, at jeres børn får en bedre fremtid, end den I selv har haft? Så er mange i tvivl.

De, der har knoklet længe med hårdt fysisk arbejde, er bekymrede for den nærmeste fremtid.

De oplever, at det velfærdssamfund, de har betalt til hele arbejdslivet. Ikke er der, når de har brug for det.

Jeg vil gøre alt, hvad jeg kan for at gennemføre en ny ret til tidlig pension for de mest nedslidte.

Vi må hele tiden kæmpe for retfærdighed.

Historien går ikke kun fremad. Den kan også gå tilbage.

Ude i verden tabes de sejre, vi troede, var vundet. Frihandel. Frihedsrettigheder. Kvinders frie ret til abort.

Og herhjemme kender jeg mange mennesker, der ser, at tingene ruller. De er bare ikke selv en del af det.

At løbe hurtigere. Men aldrig hurtigt nok. Nye krav.

Tilliden slår revner.

Centralisering.

Skandalen i Skat.

En amerikansk kapitalfond opkøber vores hjem.

En direktørbonus på flere hundrede millioner. Kender grådigheden ingen grænser?

Åbenbart ikke.

Store banker, som svigtede deres samfundsansvar. Selvom vi holdt hånden under dem.

Klimakrisen. En bekymring for selve vores klode og eksistens.

Danmark er et stærkt land. Danskerne er dygtige. Vores virksomheder tager ansvar for det samfund, de er en del af. Og for de arbejdspladser og den velstand, som vores velfærd står på.

Der er uro i verden. Lande tæt på os er på vej ind i økonomisk afmatning. Og både brexit og handelskrige kan også smitte af på os.

Men i Danmark er der stadig fremgang. Beskæftigelsen er høj. Ledigheden er lav.

Meget går godt. Det gør faktisk det meste.

Men hvis det skal blive ved med at gå godt. Så skal vi gøre noget ved det, der går skidt.

Forskellene er blevet for store. Samfundskontrakten er blevet svagere. Tilliden er blevet mindre.

Hvis afmagten slår rod, så risikerer vi troen på demokratiet. Viljen til fællesskab. Håbet om forandring.

Det må vi aldrig miste. For så mister vi også troen på, at vi kan skabe fremtiden sammen.

Derfor skal vi styrke det, som gør Danmark til Danmark.

Tilliden. Sammenholdet. Solidariteten.

Det er de værdier, jeg har styret efter, siden jeg var ung. Og selvom jeg er blevet ældre. Og på nogle punkter klogere. Det bliver man forhåbentligt gennem hele livet. Så står jeg fast på det, jeg er rundet af.

Jeg vil lede landet med en klar ambition for Danmark.

Derfor er min tale i dag ikke en opremsning af alle de mange ting, regeringen vil gennemføre i Folketingsåret. De står i lovprogrammet.

I stedet vil jeg sætte en retning:

Større retfærdighed. Velfærden først. Et grønnere Danmark.

* * *

I dag vil jeg sige tak for den tillid, der er vist en ny regering. Vist mig som ny statsminister.

Fra vælgerne.

Og fra vores parlamentariske grundlag. Enhedslisten. SF. De Radikale.

Vi har skrevet et fælles forståelsespapir. Det kan vi være stolte af. Det er jeg stolt af.

Jeg glæder mig til samarbejdet med jer.

Jeg glæder mig til samarbejdet med alle her i Folketinget.

Regeringen har ikke selv mandaterne til alt det, vi gerne vil.

Jeg tror på, at brede aftaler kan give bedre resultater.

Andre gange er der en pris at betale for et kompromis. Det vil vi være ærlige om.

I dag holder jeg min første åbningstale som statsminister. Mange af jer her i salen – 60 af jer for at være helt præcis – tager fat på jeres første folketingsår. Vi har også fået et nyt parti.

Jeg vil sige velkommen – fra kollega til kollega.

Skal vi ikke – nye og gamle folketingsmedlemmer – sætte den fælles ambition: at være den bedste udgave af Folketinget i det nye år?

For selvom tilliden til os politikere er steget en smule. Så ligger den lavt. Og jeg ser den manglende troværdighed som et opråb.

Jeg tror, den kan hænge sammen med, at vi nogle gange – hvordan skal jeg sige det – puster vores resultater lidt op.

Ikke altid er helt ærlige. Lader som om noget, der er svært, er let. Og omvendt.

Det vil jeg prøve at holde mig fra.

* * *

Andre grupper i samfundet nyder langt større tillid i befolkningen:

Jordemødre. Politi. Sygeplejersker. Læger. Alle, der arbejder med omsorg for mennesker.

Det forstår jeg godt.

I dag vil jeg sige til alle jer:

I skaber den tryghed og de muligheder, der gør Danmark til Danmark. I udretter hverdagens små mirakler. Vigtigere bliver det ikke.

Alligevel bliver I presset. År efter år.

Det skal da ikke være sådan, at selvom samfundet bliver rigere. Bliver velfærden ringere.

Regeringen vil sætte velfærden først.

Væk med omprioriteringsbidraget på uddannelser. Hele vejen fra AMU-kurser over erhvervsskoler til universiteter.

Og i de aftaler, vi har indgået med regioner og kommuner, lægger vi en "bund" under velfærden.

Så der kan ansættes flere SOSU-assistenten og SOSU-hjælperen. Når der bliver flere ældre.

Så flere børn også kan betyde flere voksne. Så pengene følger med demografien.

Velfærden er nogle steder blevet for slidt. Og nogle steder slider vi for hårdt på medarbejderne.

Derfor vil vi sætte flere penge af til 1.000 ekstra sygeplejersker.

Med andre ord: Vi begynder også at udbygge velfærden.

Sådan kunne jeg blive ved med at tale om alt det, regeringen gør.

Jeg kunne også give vores politik nogle rosende ord med på vejen. Jeg tror næsten, I kan gøre mine sætninger færdige. Vi kender alle sammen jargonen. De mange milliarder. I ti år har kommuner og regioner ikke haft så mange penge til børn, syge og gamle.

Det kunne jeg godt sige. Jeg har sådan set sagt det.

Men jeg vil også sige noget andet.

Jeg vil sige det, som det er:

En del af jer, der sidder oppe på tilskuerpladserne her i salen eller ser med hjemmefra – I kommer ikke til at mærke forbedringerne lige med det samme.

Hverdagen på sygehusene, på plejehjemmene og i daginstitutionerne vil ikke blive markant tryggere og bedre. Ikke fra første færd.

Selvom vi bruger flere milliarder. Selvom vi ruller skæve skattelettelser tilbage. Selvom vi i stedet bruger pengene på uddannelse, sundhed og børn – så er udfordringerne så store. At mange slet ikke vil opdage det.

I får med andre ord den ærlige version.

Vi har kun taget det første skridt. Og der er lang vej.

Men det første skridt betyder, at vi er i gang.

Skridt for skridt. Aftale for aftale. Finanslov for finanslov.

År for år vil vi sætte velfærden først, når vi fordeler pengene.

Men det står også lysende klart, at penge ikke løser alle problemerne.

Vi må også tage en mere grundlæggende diskussion af velfærdssamfundet.

Hvorfor skabte vi det? Hvorfor opbyggede vi dette enestående, fantastiske samfund?

Velfærdssamfundet blev bygget af mennesker. For mennesker.

Sådan var det. Så enkelt og fint er det.

Men i dag kan det godt føles, som om omsorgen er trængt i baggrunden.

Og noget andet har fået overtaget.

New Public Management. Besparelser. Effektiviseringer.

Så længe jeg kan huske, har dansk politik handlet om et velfærdssamfund, der skulle køre længere på literen.

Og der er også kommet en mærkelig udvikling. Som vi måske kan grine af. Men som jeg faktisk tror, er en del af problemet.

Da jeg i august kiggede på min datters nye skoleskema, forstod jeg ikke forkortelserne.

Et lærerseminarium er blevet til et University College.

Og ved I for eksempel, hvad PLC er?

Nej vel.

Det står for Pædagogisk Læringscenter. Engang hed det et skolebibliotek. Hvorfor er vi holdt op med at kalde ting det, de er?

Det er en helt unødvendig fremmedgørelse.

Selvfølger skal vi forbedre, hvor det er nødvendigt. Og der kan også være brug for at holde møder. Endda for at lægge strategier.

Men velfærd er ikke et projekt.

Velfærd er varme. Trivsel. Kærlighed. Muligheder.

Vi er mange, der kan takke velfærdssamfundet for, at vi fik mulighed for at bevæge os op ad samfundsstigen.

Men den sociale mobilitet bliver ikke længere bedre. Og hverdagens velfærd er mange steder blevet dårligere.

Vi har fået mere projektvelfærd. Mindre helt almindelig omsorgsvelfærd.

Lad mig komme med et eksempel: politiet.

Flere borgere oplever, at politiet ikke rykker ud. Eller at deres sager trækker i langdrag.

Vi skal kunne have tillid til politi og retsvæsen. Alt andet er skræmmende.

Hvad er der sket?

Nye opgaver er kommet til. Bandekriminalitet. Terror. Bombesprængninger. Grænsekontrol.

Men er det hele forklaringen?

Eller har pseudoarbejdet også her fået lov til at tage tid fra det rigtige arbejde?

I dag er der mere end 1.900 ansatte i Rigspolitiet. Det er mere end dobbelt så mange som i hele Fyns politi.

Mange ansat centralt. I stedet for ude hos borgerne.

Kan vi ikke finde en bedre balance?

Politiet er ét eksempel.

Her er et til: omsorgen for de ældre.

Jeg har været i praktik som hjemmehjælper. Vi fik et minutskema. Hvert besøg hos de ældre var målt op i et bestemt antal minutter.

Man kan ikke sige til en borger, der er ked af det. Du må kun være ked af det i 8 minutter.

Det giver ingen mening.

Nogle har brugt tid på at udtænke det skema. Nogle bruger tid på at tjekke det. Det skulle ikke undre mig, hvis der endda bruges tid på at tjekke dem, der skal tjekke.

Imens ligger en gammel mand og venter på at blive hjulpet op af sengen.

Medarbejdere i ældreplejen bruger halvdelen af deres tid sammen med de ældre. Den anden halvdel går til at dokumentere, holde møder, dosere medicin, transport fra den ene borger til den anden osv.

Medicinen skal selvfølgelig doseres. Og dagvagten skal vide, hvad der er sket under nattevagten. Men er der andre opgaver, vi kan undvære? Og hvilke?

Her bevæger vi os ind i et dilemmafyldt farvand.

Nu bliver det rigtig svært.

Tag frit valg. En glimrende ide.

Men når borgeren skal have mulighed for at vælge for eksempel rengøring fra et privat firma. Så kræver det, at opgaven "rengøring" er helt præcist defineret. Så mange minutter til at støvsuge.

Spørgsmålet er, om en del af minuttyranniet i ældreplejen er opstået på grund af inddragelse af private aktører og frit valg?

Og nu skal I ikke tro, at jeg kun er på jagt efter de borgerliges hellige køer.

Her kommer det næste dilemma:

Hvad er vigtigst: tid til omsorg? Eller dokumentation og rettigheder?

Jeg tror, at de fleste af os her i Folketinget på et eller andet tidspunkt har krævet nye rettigheder til borgeren. Og måske mest os, der ligger politisk til venstre.

Vi bliver alle sammen berørt af den ældre kvinde, der ikke får gjort rent.

Men er sandheden ikke, at vi bliver fristet til at lovgive og regulere så meget, at den lokale dømmekraft – hos den stolte SOSU-assistent, hos den lokale politiker – sættes ud af kraft?

Er det efterhånden mest i skåltalerne, vi hylder det lokale demokrati?

Vil vi reelt lade det kommunale selvstyre bestemme selv? Og har man altid i kommunerne fokus på det, der er vigtigt? Velfærd til borgeren – ikke skemaer og strategier?

Engang førte Socialdemokratiet valgkamp på, at ældre skulle have ret til et bad hver dag. Det kom vi ikke igennem med.

Heldigvis!

Tænk, hvad det kunne have medført af kontrol og skemaer.

Bortset fra, at en del ældre sagde, at de gad virkelig ikke gå i bad hver dag. Det trak overskrifter. Kan I huske det? Reportager fra plejehjem, hvor beboere udtalte, at det var helt unødvendigt med alle de bade.

Vi havde glemt at spørge de ældre, hvad de helst ville.

Og lige så vigtigt: Vi glemte, hvad politik handler om.

Lovgivning bør handle om retning. Det er måden at lede et land på. Dét er det politiske ansvar.

Hvis der er et konkret problem på et plejehjem. Så skal lederen løse problemet. Og medarbejderen stå til ansvar.

Nu er vi i stedet i gang med at dræne verdens bedste samfundsmodel for det vigtigste. Tilliden til, at andre passer deres arbejde. Tilliden til, at man lokalt kan løse problemerne. Og rette op på fejl.

Hvis vi skal vende den udvikling. Så vil det kræve noget af os alle sammen.

Og hold nu fast. Det bliver svært. For vi skal ikke bare lovgive forfra. Vi skal give slip.

Vi må alle sammen stille os selv de svære spørgsmål.

I kommunerne – hvordan kan man lave færre skemaer og strategier?

I fagforeningerne – hvordan kan man lade være med bare at kræve håndfaste regler for sine medlemmer?

I patientforeningerne – hvordan holder man igen med at kræve nye rettigheder?

Forældrebestyrelserne – de må holde sig i skindet og ikke foreslå en

sukkerpolitik oveni økologipolitikken.

Og her i Folketinget skal vi blive bedre til at holde fingrene væk. Også når der er begået fejl. Vi skal lade være med at lovgive om enkeltsager.

For ved I hvad?

Medarbejderne er ved at drukne i alle de gode intentioner, om hvordan de udfører deres arbejde bedst muligt. Jeg forstår godt dem, der lader bureaukratiet gå ind ad det ene øre og ud af det andet. Og bruger kræfterne på at være sammen med borgeren.

Vi har brug for en Nærhedsreform.

Hvor vi skruer ned for detailstyring oppefra. Og skruer op for faglighed og ledelse ude på institutionerne.

Vi går ikke på kompromis med resultaterne. Kræftbehandlingen skal fortsat blive bedre. Børnene skal stadig lære mere i skolen.

Pointen er tværtimod, at den styring vi har i dag, ikke giver de bedste resultater. Vi kan og skal gøre det bedre.

I dag vil jeg invitere alle med på den rejse. Der er ingen fribilletter. Rejsen kræver noget af os alle sammen.

Det bliver ikke nemt. Men det kan blive godt.

Rigtig godt. Hvis vi tør.

Tillid til, at velfærden er der for dem, der har brug for den.

Tid til omsorg. Menneske til menneske.

* * *

Vi skal sætte ind alle steder, hvor tillid er afløst af mistillid.

Vores skattevæsen.

Det er ikke alene it-systemer, der har fejlet. Det er ikke bare nogle forbrydere, der har stjålet af kassen. Det er den helt fundamentale tillid til, at fællesskabet fungerer.

Der ligger mange års genopretning forude. Det er sagt før.

Det bliver svært. Det er også sagt før.

Men opgaven er der. Vi skal løfte den sammen. Skattesnyd skal opdages. Og straffes. Det kræver, at kontrollen er tilstrækkelig.

I morgen offentliggør vi regeringens finanslovsforslag.

Her vil vi tilføre skattevæsenet endnu flere penge. Blandt andet til it-løsninger. Mon ikke nogle af jer, der ser med i dag, bliver lidt tomme i blikket, når det handler om it og skat? Sådan har jeg det selv.

Medarbejderne i skattevæsenet gør, hvad de kan. De gør det, så godt de kan. De fortjener nye kolleger.

Derfor vil vi også ansætte flere mennesker. Ligesom i gamle dage. Rigtige mennesker. Der kan sørge for, at alle betaler den skat, de skal betale.

* * *

Ét sted i vores samfund har tillidskrisen været større end alle andre steder.

Udlændingepolitikken.

I årtier var det, som om politikerne inde på Christiansborg og befolkningen uden for Christiansborg levede i hver deres verden. Jeg ved det. For jeg var selv for sen til at forstå, hvor galt det var.

Fejlslagen integration har trukket spor i skoler, i boligområder, på arbejdspladser.

Og måske allertydeligst i kriminaliteten.

I fængslerne har fire ud af ti udenlandsk baggrund. Alt for mange, der er kommet hertil, begår kriminalitet. Eller deres sønner gør det.

Voldskriminalitet er mere end tre gange større hos mandlige efterkommere med ikke-vestlig baggrund end hos andre mænd.

Kriminalitet er et onde i sig selv. Der er også steder, hvor jeg er utryk ved at være om aftenen.

Oven i det ødelægger de få – meget for de mange.

For alle dem med udenlandsk baggrund, der lever et lovlydigt liv. Bidrager til samfundet. Og alligevel risikerer at blive taget til indtægt for andres ugerninger.

Og uanset hvem, der begår vold og lovbrud – danskere eller udlændinge – så risikerer hele det danske samfund at blive forrået.

Jeg kan mærke, at vi begynder at vænne os til det. Vanvidskørsel. Trusler. Knivstikkeri. Skyderier. Bandeopgør. Eksplosioner.

At vi stille og roligt accepterer at finde en anden vej at gå hjem om aftenen.

At det bliver noget dagligdags i nyhedsstrømmen. At vi bare bladrer videre. Med et skuldertræk.

Sådan må det ikke blive. Det er ikke det Danmark, jeg vil have.

Vi kan ikke kæmpe for sammenhængskraft og lige muligheder. Uden at tage integrationen meget alvorligt.

Og vi kan ikke tage integrationen alvorligt uden at sige: Antallet har en betydning.

Jeg ved godt, at tingene ikke er enkle. At livet er kompliceret. At der bag statistikkens tal gemmer sig mennesker og deres historier.

Men jeg vil også sige: Når man kommer til Danmark. Får chancen for at leve i et

land med fri adgang til uddannelse. Gratis lægehjælp. Mulighed for at arbejde. Og leve i fred.

Så giver det en forpligtelse til at bruge de muligheder.

Hvis man ikke gør det. Så er det et tillidsbrud.

Regeringen er villig til at gå langt over for dem, der ikke vil fællesskabet og Danmark det godt.

Jeg vil sige helt klart til befolkningen: I kan have tillid til, at jeg vil føre den stramme udlændingepolitik, som et flertal bakker op om.

Og vi har brug for at gå videre endnu. Regeringen vil se på, hvordan vi kan stramme lovgivningen over for vanvidskørsel. Syrienskrigere. Bandekriminalitet.

Og afviste asylansøgere skal rejse hjem.

Udlændingepolitikken skal være stram. Men den skal – forstå mig ret – ramme de rigtige.

Det er ikke at lempe udlændingepolitikken, at Mint kan få en chance til. Eller at børnene på Sjælsmark kan tage maden med på deres værelser.

Det er heller ikke i modstrid med håndfaste krav til integrationen at anerkende dem, der gør det godt. Tværtimod.

Tusindvis af mennesker er kommet hertil udefra. Har lært dansk, gået i skole, uddannet sig, er i arbejde og deler vores værdier.

Jeg vil sige til alle jer: I indgår i samfundet. I bidrager til fællesskabet.

Og I skal selvfølgelig kunne have tillid til, at Danmark også er jeres land.

* * *

Jeg er statsminister for hele Danmark.

Jeg vil holde fast i det, der samler os. Tillid. Ansvar. Retfærdighed.

Styrke det mest værdifulde, vi har. Vores velfærd. Vores fællesskab.

Og jeg vil huske den verdenshistorie, vi er en del af.

Til næste år markerer vi to historiske mærkedage. De vil blive fejret. Vi skal lære af historien.

Den 5. maj 2020 er 75-året for Danmarks befrielse.

Mange af vidnerne fra Anden Verdenskrig er ikke længere blandt os. Der er færre til at fortælle, hvordan det var.

Et Europa, der løftede sig ud af krig, nød og folkemord.

Byggede freden på internationale regler. Samarbejde. Tillid mellem lande.

Den fakkelt skal vi bære videre.

Næste år markerer vi også 100-året for, at Sønderjylland blev genforenet med Danmark.

Ikke med krig og vold. Med ved en fredelig folkeafstemning. Gennem tillid.

Det er den tillid, som også i dag er kilden til samarbejdet i grænselandet. Et internationalt forbillede.

Det er den tillid, vores gode og solide forhold til Tyskland står på i dag.

Det er også den tillid, det europæiske samarbejde bygger på.

Hvis vi skulle være i tvivl. Så se på Storbritannien.

Jeg vil skabe politisk forandring i et Europa, som leverer svar på vor tids problemer.

En fri bevægelighed, der nogle steder er bedre for markedet end for lønmodtagerne.

Skattesvindler for milliarder. Fordi spekulanterne er et skridt foran de fælles regler.

Klimakrisen. Som kun kan løses i samarbejde med andre lande.

Og bekymringen for, om Europa har styr på grænserne.

Det har Europa ikke.

Menneskesmuglere tjener penge på andres nød. Flygtninge drukner i Middelhavet.

Vores regering ønsker at hjælpe mennesker, som er på flugt. Hjælpe i nærområderne. Der kan vi hjælpe flest.

Jeg vil selv stille mig i spidsen for arbejdet med et nyt asylsystem. Mere retfærdigt. Mere humant.

Det budskab vil jeg tage med til Bruxelles.

Og flygtninge, der kommer her til Danmark og får asyl, skal selvfølgelig vende hjem og genopbygge deres land, så snart der er mulighed for det. Det giver plads til, at vi kan hjælpe fremtidens flygtninge.

Regeringen vil sætte en ny og progressiv retning for dansk Europapolitik.

For hvis vi ikke lykkes med det. Så risikerer vi, at tilliden til et forpligtende internationalt samarbejde forsvinder. Det samarbejde, som blev bygget for at undgå en gentagelse af verdenskrigens rædsler.

Og som er lige så vigtigt i dag. Som dengang.

Der er så mange, der gerne vil splitte.

I en splittet verden skal vi samle.

* * *

Klimaforandringerne og interessen for Arktis trækker Færøerne og Grønland længere ind på den internationale scene. Jeg forstår godt Færøernes og Grønlands ønske om en mere aktiv rolle i udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Jeg er enig i, at vi skal styrke samarbejdet. Dele viden og information.

Vi er tre lande. Tre folk. Tre kulturer. Men vi har også et stærkt fællesskab.

Jeg vil give en åben invitation til samarbejde på områder, hvor det kan være til fælles gavn.

Ligesom jeg vil sige til de nordatlantiske medlemmer her i Folketinget, at regeringen vil prioritere samarbejdet med – og inddragelsen af – jer.

Færøerne har haft valg. Der er dannet et nyt landsstyre.

Jeg har aftalt med lagmand Bárður á Steig Nielsen, at jeg snart tager til Færøerne, så vi kan komme i gang med samarbejdet. Det glæder jeg mig til.

Som noget af det første efter jeg blev statsminister, besøgte jeg Grønland i august.

Formand for Naalakkersuisut, Kim Kielsen, og jeg har begyndt vores samarbejde om det, der optager os begge dybt.

De grønlandske børn.

Jeg oplever en ny vilje til at tale om problemerne. Også om de svære problemer. Selvmord. Misbrug. Krænkelser.

Grønland har opfordret Danmark til et tættere samarbejde om børnene. Det har jeg svaret ja til. Selvfølgelig har jeg sagt ja!

Udsatte grønlandske børn og unge skal have en bedre hverdag. Og et håb for fremtiden.

Der har aldrig været mere brug for Grønlands unge. Som bannerførere for et smukt og dejligt land. Et land, der kan vise hele verden, hvordan det er at leve i klimakrisens frontzone.

* * *

Vi skal vise vores børn, at vi tager klimakrisen og de grønne udfordringer alvorligt.

For hvis vi ikke kan løse de problemer, som de unge har bedt os om at løse. Så svigter vi ikke alene de unge.

Så svigter vi troen på fremtiden.

Hvis vi, der har muligheden, undviger ansvaret – så nærer vi afmagten. I stedet skal vi påtage os håbet og viljen.

Udfordringen er enorm. Isen smelter. Storme. Orkaner. Det kan virke uoverstigeligt. Og fjernt.

Men ved I hvad?

Det går ikke alene hurtigt med klimaforandringerne. Der begynder også at være fart på viljen til at gøre noget ved dem.

Fra alle dele af verden er der massiv interesse for Danmarks ambitioner.

Klimakampen kan blive en fælles dansk kamp.

Børn og unge kræver forandring. Nu skal vi levere.

Virksomhederne. Danmark har verdens bedste grønne virksomheder. Og nu skal vi have resten af erhvervslivet med. Landbrug. Industri. Transport. Søfart. Alle de store brancher.

Forpligtende partnerskaber. Det har erhvervslivet allerede sagt ja til.

Pensionskasserne. Som forvalter de penge, vi skal leve af i fremtiden. Det giver

god mening, at de investerer pengene, så vi har en fremtid.

Det gør de. Pensionskasserne sikrer et svimlende milliardbeløb til grønne investeringer.

Politikerne. Os her i salen.

I årtier blev den grønne udvikling drevet frem af lovgivning fra Christiansborg. Vindmøller. Økologi. Energieffektivitet. Nu er andre – de unge, erhvervslivet – langt foran os.

Vi skal foran igen.

Regeringen har – sammen med De Radikale, SF og Enhedslisten – sat et historisk mål: Vi vil reducere udledningerne af drivhusgasser med 70 procent i 2030.

Alternativet var først. Nu bakker stadig flere partier op. De konservative. Dansk Folkeparti. Liberal Alliance. Det tegner godt for det grønne samarbejde.

Vi skal have klimaloven på plads inden jul. Og derefter – en klimahandlingsplan.

Dansk økonomi hviler på gode arbejdspladser og vigtig eksport.

Det er resultatet af et fremsynet erhvervsliv og dygtige medarbejdere. Men det er også et resultat af aktive politiske beslutninger, hvor vi har turdet satse på danske styrkepositioner.

I dag eksporterer vi for milliarder i miljø-, vand-, energi- og klimateknologi. Og den danske lægemiddelindustri er førende i verden.

Men i en årrække er der blevet sparet på uddannelse og forskning. Det har været økonomisk uansvarligt. Vi er nødt til at sadle om i den økonomiske politik. Regeringen vil til næste år bruge en milliard kroner mere på grøn forskning.

Og for mig handler det ikke alene om klimaet – men også om vores natur og miljø.

Vi har behov for et rent miljø. En luft, hvor vi kan trække vejret frit. Rent drikkevand. Skov og hav. Det er livskvalitet.

Bare tænk på dagen i dag. Den første oktober. At gå en tur i skoven med familie og venner. Findes der noget bedre?

Vi skal plante flere træer. Passe på dyrelivet. Bremse plastikforureningen.

I sommer blev et dådyr i Himmerland fundet med fire kilo plastik i maven. Fire kilo!

Og det er ikke kun dådyr, der spiser plastikaffald. Det gør fugle. Det gør fisk.

Hvad er det for en verden?

Lad os indgå den eneste rigtige generationskontrakt. At vi efterlader en natur til næste generation, som er i bedre stand end den, vi selv fik i arv.

Vi skal leve op til vores børns tillid. På klimaet. Og på hele den grønne dagsorden.

Sætte høje ambitioner. Med øje for arbejdspladser og vækst. I respekt for vores samfundsmodel, og uden at uligheden stiger.

* * *

Det er det, vi kan med en ny regering. Et nyt flertal. Vi kan skabe forandring.

En grønnere fremtid.

Sætte velfærden først.

En ny tillid til, at fællesskabet fungerer.

At politiet kommer, når vi har brug for dem.

At hjemmehjælperen har tid, når vi har brug for hende eller ham.

At forældre kan aflevere barnet i vuggestuen. Uden at gå hele arbejdsdagen med den bekymring i bagehovedet: Er det godt nok? Er det trygt nok?

Skattevæsenet skal fungere.

Og nedslidte skal have bedre mulighed for gå på pension.

En udlændingepolitik, der er stram. Men uden de symboler, som handler mere om politikere end om løsninger.

Vi har ikke bygget Danmark på splittelse, ulighed eller grådighed.

Vi har bygget Danmark på det modsatte.

Omsorgen. Tilliden. Fællesskabet. Solidariteten.

Virkelyst og samarbejde.

Vi skal styrke alt det, der gør Danmark til Danmark.

Jeg glæder mig til samarbejdet med alle jer her i Folketinget.

Vi skal indfri det håb, vi har skabt. Et mere trygt. Et mere retfærdig. Et mere grønt Danmark.

DANMARK LEVE. Hurra! Hurra! Hurra!

Kilde

www.stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Folketingets kvinder, Folketingstale, Socialdemokratiet, Åbningstale

Relateret

Lars Løkke Rasmussens tale ved Folketingets åbning
6. oktober 2009

Helle Thorning-Schmidts tale ved Folketingets åbning
2. oktober 2012

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-tale-ved-folketingets-aabning>